COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 12.10.2022
COM(2022) 531 final

2022/0327 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind suspendarea integrală a aplicării Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Vanuatu privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere

EXPUNERE DE MOTIVE

Republica Vanuatu figurează în anexa II la Regulamentul (UE) 2018/1806[1] printre țările terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de obligația de a deține viză pentru trecerea frontierelor externe ale statelor membre pentru șederi a căror durată totală nu depășește 90 de zile în cursul oricărei perioade de 180 de zile.

Exonerarea de obligativitatea vizelor pentru resortisanții din Vanuatu este aplicabilă din 28 mai 2015, dată la care Acordul dintre Uniunea Europeană și Republica Vanuatu privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere (denumit în continuare „acordul”) a fost semnat și a început să se aplice cu titlu provizoriu în conformitate cu articolul 8 alineatul (1) din acord. Acordul a intrat în vigoare la 1 aprilie 2017.

Începând cu 25 mai 2015, Vanuatu a instituit programe de dobândire a cetățeniei prin investiție, care prezintă riscuri în materie de ordine publică și securitate pentru statele membre ale UE. În special, programele respective permit resortisanților țărilor terțe care au obligația de a deține viză să obțină cu ușurință cetățenia unei țări care beneficiază de regimul de călătorii fără viză, ceea ce conduce la posibilitatea ca aceștia să eludeze procedura de acordare a vizelor Schengen și să obțină acces fără viză în UE.

Comisia a evaluat programele de dobândire a cetățeniei prin investiție din Vanuatu și a concluzionat că acestea reprezintă un risc sporit pentru securitatea internă a statelor membre. Evaluarea a concluzionat, de asemenea, că programele de dobândire a cetățeniei prin investiție din Vanuatu ar putea permite resortisanților țărilor terțe să eludeze procedura Uniunii de acordare a vizelor de scurtă ședere și evaluarea riscurilor în materie de securitate și migrație pe care aceasta le implică.

În temeiul articolului 8 alineatul (4) din acord, părțile pot suspenda, integral sau parțial, acordul din motive de ordine publică și de protecție a securității naționale.

Având în vedere cele de mai sus, la 12 ianuarie 2022 Comisia a adoptat o propunere de decizie a Consiliului de suspendare parțială a aplicării acordului. Decizia a fost adoptată de Consiliu la 3 martie 2022. Suspendarea acordului se limitează la titularii de pașapoarte simple eliberate începând cu 25 mai 2015, când numărul solicitanților care au obținut cetățenie prin intermediul programelor de dobândire a cetățeniei prin investiție din Vanuatu a început să crească în mod semnificativ.

În urma suspendării parțiale a acordului prin Decizia (UE) 2022/366 a Consiliului și în conformitate cu articolul 8 alineatul (2) litera (d), cu articolul 8 alineatul (3) și cu articolul 8 alineatul (6) din Regulamentul (UE) 2018/1806, Comisia a concluzionat că acordarea cetățeniei de către Vanuatu în cadrul programelor sale de dobândire a cetățeniei prin investiție constituie un risc sporit pentru securitatea internă și ordinea publică a statelor membre și a decis că este necesară luarea de măsuri. În temeiul articolului 8 alineatul (6) litera (a) din Regulamentul (UE) 2018/1806, a fost adoptat Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/693 al Comisiei privind suspendarea temporară a exonerării de obligativitatea vizelor pentru resortisanții din Vanuatu, care vizează titularii de pașapoarte simple eliberate de Vanuatu începând cu 25 mai 2015 și este aplicabil de la 4 mai 2022 până

[1] Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de această obligație (JO L 303, 28.11.2018, p. 39).

la 3 februarie 2023[2].

În urma intrării în vigoare, la 4 mai 2022, a suspendării exonerării de obligativitatea vizelor pentru resortisanții Republicii Vanuatu și în conformitate cu articolul 8 alineatul (6) litera (a) ultimul paragraf din Regulamentul (UE) 2018/1806, Comisia a lansat un dialog consolidat cu Vanuatu în vederea remedierii situației care a condus la suspendarea temporară a exonerării de obligativitatea vizelor.

La 12 mai 2022 a avut loc reuniunea inițială din cadrul acestui dialog, în care ambele părți au convenit să ajungă la o soluție reciproc satisfăcătoare. În acest scop, Comisia a propus organizarea de reuniuni tehnice lunare. Vanuatu a convenit să desemneze un interlocutor și să comunice acest lucru Comisiei pentru a continua reuniunile tehnice ulterioare. Cu toate acestea, în pofida atenționărilor trimise de Comisie la 1 iunie și la 23 iunie 2022, Vanuatu nu a furnizat Comisiei informații privind persoanele de contacte sau alte informații relevante.

În septembrie 2022, serviciile Comisiei au primit informații actualizate din partea reprezentanților Republicii Vanuatu cu privire la situația politică a țării; Parlamentul său fusese dizolvat la 18 august 2022, noi alegeri generale fiind programate să aibă loc la 13 octombrie 2022. În acest context, reprezentanții Republicii Vanuatu au explicat că orice decizie privind continuarea dialogului cu Comisia ar urma să fie luată după rezultatele alegerilor generale și formarea unui nou guvern.

Întrucât Vanuatu nu a luat măsuri în vederea remedierii circumstanțelor care au condus la suspendarea temporară a exonerării de obligativitatea vizelor, persistă riscul sporit pentru securitatea internă și ordinea publică a statelor membre. În același timp, Comisia este de părere că Vanuatu nu ia măsuri în vederea continuării dialogului cu Uniunea. Prin urmare, Comisia consideră că este necesară suspendarea integrală a aplicării acordului.

Astfel, Decizia (UE) 2022/366 a Consiliului ar trebui înlocuită cu o decizie a Consiliului privind suspendarea integrală a aplicării Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Vanuatu privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere.

[2] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/693 al Comisiei din 27 aprilie 2022 privind suspendarea temporară a exonerării de obligativitatea vizelor pentru resortisanții din Vanuatu (JO L 129, 3.5.2022, p. 18).

2022/0327 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind suspendarea integrală a aplicării Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Vanuatu privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 77 alineatul (2) litera (a), coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Acordul dintre Uniunea Europeană și Republica Vanuatu privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere[3] („acordul”) a fost semnat și a început să se aplice cu titlu provizoriu la 28 mai 2015[4] pentru a facilita călătoriile în Uniune ale cetățenilor Republicii Vanuatu și călătoriile în Republica Vanuatu ale cetățenilor Uniunii.

(2) Acordul se bazează pe dorința comună a Uniunii și a Republicii Vanuatu de a încuraja contactele interpersonale, de a stimula turismul și de a revigora relațiile comerciale dintre Uniune și Republica Vanuatu.

(3) În temeiul articolului 8 alineatul (4) din acord, oricare dintre părți poate suspenda, integral sau parțial, acordul, în special din motive de ordine publică și de protecție a securității naționale. Decizia de suspendare trebuie să fie notificată celeilalte părți cu cel puțin 2 luni înainte de intrarea sa în vigoare. În cazul în care motivele suspendării încetează să existe, partea care a suspendat acordul trebuie să informeze imediat cealaltă parte și să ridice suspendarea.

(4) Republica Vanuatu a instituit programe de dobândire a cetățeniei prin investiție prin care a acordat cetățenia Republicii Vanuatu unor resortisanți ai altor țări care nu avuseseră anterior nicio legătură cu Republica Vanuatu, emițând decizii pozitive în cazul marii majorități a cererilor. Până în martie 2021, aceasta a emis peste 10 500 de pașapoarte, rata de respingere fiind extrem de scăzută[5]. Acest lucru ridică semne de întrebare cu privire la fiabilitatea controalelor de securitate și a verificării antecedentelor solicitanților efectuate de autoritățile Republicii Vanuatu.

(5) În plus, printre țările de origine ale solicitanților ale căror cereri au fost acceptate se numără mai multe țări ai căror resortisanți trebuie să dețină viză la trecerea frontierelor externe ale Uniunii.

---

[3] JO L 173, 3.7.2015, p. 48.

[4] Decizia (UE) 2015/1035 a Consiliului din 7 mai 2015 privind semnarea, în numele Uniunii Europene, și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului între Uniunea Europeană și Republica Vanuatu privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere (JO L 173, 3.7.2015, p. 46).

[5] Informații furnizate de Biroul de pașapoarte al Republicii Vanuatu la 14 iunie 2021.

(6) În schimburile care au avut loc între Comisie și autoritățile din Vanuatu în octombrie 2017, noiembrie 2019, iunie 2020 și martie 2021, Comisia a exprimat preocupări grave cu privire la programele de dobândire a cetățeniei prin investiție din Vanuatu, în special cu privire la acordarea cetățeniei unor persoane înregistrate în bazele de date ale Interpol, la absența cerințelor de prezență fizică sau de reședință, la perioadele scurte de prelucrare a cererilor pe care le presupun aceste programe și la lipsa unui schimb sistematic de informații cu țările de origine ale solicitanților sau cu țările în care aceștia aveau în trecut reședința principală și a avertizat guvernul din Vanuatu cu privire la posibilitatea reintroducerii obligativității vizelor în cazul în care preocupările nu sunt abordate. Explicațiile furnizate de Republica Vanuatu nu au fost suficiente pentru a atenua preocupările respective.

(7) În consecință, aplicarea acordului a fost suspendată parțial prin Decizia (UE) 2022/366 a Consiliului[6]. Suspendarea acordului se limitează la pașapoartele simple eliberate de Vanuatu începând cu 25 mai 2015, când numărul solicitanților care au obținut cetățenie prin intermediul programelor de dobândire a cetățeniei prin investiție din Vanuatu a început să crească în mod semnificativ.

(8) Deși acordul a fost suspendat parțial prin Decizia (UE) 2022/366, era, de asemenea, necesar să se prevadă această suspendare în cadrul dreptului Uniunii.

(9) Prin urmare, în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului[7], la 27 aprilie 2022, Comisia a adoptat Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/693[8] prin care se suspendă temporar exonerarea de obligativitatea vizelor pentru resortisanții din Vanuatu care dețin pașapoarte simple eliberate de Vanuatu începând cu 25 mai 2015, pentru o perioadă de nouă luni, acesta fiind aplicabil de la 4 mai 2022 până la 3 februarie 2023.

(10) În urma intrării în vigoare a suspendării și în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1806, Comisia a lansat un dialog consolidat cu Vanuatu în vederea remedierii circumstanțelor care au condus la suspendarea temporară a exonerării de obligativitatea vizelor

(11) Acest dialog a început la 12 mai 2022, însă ulterior Vanuatu nu s-a implicat în mod semnificativ. Prin urmare, în cursul perioadei de nouă luni stabilite prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/693, nu a fost posibilă remedierea circumstanțelor care au condus la suspendarea temporară a exonerării de obligativitatea vizelor.

(12) Programele de dobândire a cetățeniei prin investiție din Vanuatu continuă să reprezinte un risc sporit pentru securitatea internă a statelor membre, precum și o eludare a procedurii Uniunii de acordare a vizelor de scurtă ședere și a evaluării riscurilor în materie de securitate și migrație pe care le implică aceasta. Prin urmare, în absența angajamentului Republicii Vanuatu de a remedia aceste circumstanțe, ar trebui să se

---

6 Decizia (UE) 2022/366 a Consiliului din 3 martie 2022 privind suspendarea parțială a aplicării Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Vanuatu privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere (JO L 69, 4.3.2022, p. 105).

7 Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de această obligație (JO L 303, 28.11.2018, p. 39).

8 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/693 al Comisiei din 27 aprilie 2022 privind suspendarea temporară a exonerării de obligativitatea vizelor pentru resortisanții din Vanuatu (JO L 129, 3.5.2022, p. 18).

abroge Decizia (UE) 2022/366 și ar trebui să se suspende integral aplicarea acordului în ceea ce privește toți resortisanții Republicii Vanuatu.

(13) Prezenta decizie constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen la care Irlanda nu participă, în conformitate cu Decizia 2002/192/CE a Consiliului[9]; prin urmare, Irlanda nu participă la adoptarea prezentei decizii, aceasta nu este obligatorie pentru respectivul stat membru și nu i se aplică,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Aplicarea Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Vanuatu privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere se suspendă integral în ceea ce privește resortisanții Republicii Vanuatu începând cu 4 februarie 2023.

Articolul 2

Decizia (UE) 2022/366 se abrogă.

Articolul 3

Prezenta decizie intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele

[9] Decizia 2002/192/CE a Consiliului din 28 februarie 2002 privind solicitarea Irlandei de a participa la unele dintre dispozițiile acquis-ului Schengen (JO L 64, 7.3.2002, p. 20).